

Fővárosi Ítéletábra

Az ügy száma:	2.Kf.700.079/2023/8.
Az I. rendű felperes:	I. rendű felperes (I. rendű felperes címe)
A II. rendű felperes:	II. rendű felperes (II. rendű felperes címe)
A felperesek jogi képviselője:	I. és II. rendű felperes jogi képviselője (I. és II. rendű felperes jogi képviselőjének címe)
Az alperes:	Alperes (Alperes címe)
Az alperes jogi képviselője:	Alperes képviselője
Az I. rendű alperesi érdekelt:	I. rendű alperesi érdekelt (I. rendű alperesi érdekelt címe)
A II. rendű alperesi érdekelt:	II. rendű alperesi érdekelt (II. rendű alperesi érdekelt címe)
Az I. és II. rendű alperesi érdekelt képviselője:	I. és II. rendű alperesi érdekeltek képviselője
A III. rendű alperesi érdekelt:	III. rendű alperesi érdekelt(III. rendű alperesi érdekelt címe)
A IV. rendű alperesi érdekelt:	IV. rendű alperesi érdekelt(IV. rendű alperesi érdekelt címe)
Az V. rendű alperesi érdekelt:	V. rendű alperesi érdekelt (V. rendű alperesi érdekelt címe)
A III., IV. és V. rendű alperesi érdekelt képviselője:	III., IV. és V. rendű alperesi érdekeltek képviselői
A VI. rendű alperesi érdekelt:	VI. rendű alperesi érdekelt (VI. rendű alperesi érdekelt címe)
A VI. rendű alperesi érdekelt képviselője:	VI. rendű alperesi érdekelt képviselője
A per tárgya:	energetikai közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	felperesek (45. sorszám alatt)

A fellebbezéssel érintett határozat:	Fővárosi Törvényszék 105.K.700.787/2022/44. számú ítélete
---	--

Í T É L E T:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen az I. és II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint, a III., IV. és V. rendű alperesi érdekeltnek egyenként 12.000 – 12.000 – 12.000 (tizenkettőezer – tizenkettőezer – tizenkettőezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi egyetemlegesen az I. és II. rendű felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessenek meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperesek megújuló energiaforrás alapú napelemes kiserőművek beruházásainak fejlesztésével, előkészítésével, tervezésével és kivitelezésével foglalkozó gazdasági társaságok. Az I. rendű felperes 2021. május 18-án, a II. rendű felperes 2021. április 16-án – mint termelők – napelemes kiserőművek nagyfeszültségű hálózatra történő csatlakozására vonatkozó igényt jelentettek be a III. rendű alperesi érdekeltnek.

[2] Az alperesi érdekelt – mint elosztói engedélyesek (a továbbiakban: elosztói engedélyes[ek]) – 2021. december 10-én kezdeményezték a villamosenergia-rendszer működésére vonatkozó Elosztói Szabályzat (a továbbiakban: ESZ) 16. számú módosításának jóváhagyását az alperesnél. E módosítás érintette a kiserőművek elosztóhálózati csatlakozására kialakított – egyebek mellett a pénzügyi biztosíték rendelkezésre bocsátására vonatkozó – szabályokat tartalmazó 6/A. mellékletet is. Ebben meghatározásra kerültek a villamosenergiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET) 35. § (8)

bekezdése szerinti szabad hálózati kapacitások kiosztására irányuló eljáráshoz kapcsolódó átmeneti szabályok, amelyek – a VET 171. § (5b) bekezdésének felhatalmazása alapján – irányadóak lettek a 2021. július 1. napján folyamatban lévő, hálózati csatlakozási szerződés megkötésével le nem zárt erőművi elosztói csatlakozási igénybejelentési eljárásokra, a már kiadott műszaki, gazdasági feltételekről szóló tájékoztatásra, közöttük az igénybejelentési és kapacitáslekötési biztosíték megfizetésére (a továbbiakban: biztosíték).

[3] A jóváhagyásra előterjesztett módosítás tervezetét az Elosztói Szabályzati Bizottság előzetesen megtárgyalta, azt elfogadta, az egyeztetésen a felperesek - mint nem engedélyköteles kiserőművek üzemeltetői -, reprezentatív érdekképviselői szervezetük által kijelölt képviselő útján vettek részt; az eljárás ügyfelei az elosztók voltak, a felperesek nem.

[4] Az alperes a H774/2022. számú határozatával (a továbbiakban: alperesi határozat) az ESZ 16. számú módosítását azonnali hatállyal jóváhagyta. Megállapította, hogy a módosítás a jogszabályok által előírt követelményeknek, szakmai előírásoknak megfelel.

Kereset

[5] A felperesek az alperesi határozatot kereseteikkel támadták, melyben az alperes határozatának megsemmisítését és új eljárásra kötelezését kérték. Kereshetőségi joguk fennállását azzal indokolták, hogy a határozattal jóváhagyott ESZ 16. számú módosítás hatálya alá tartoznak, amely a csatlakozási igényüket közvetlenül érinti azáltal, hogy rájuk nézve fizetési kötelezettséget keletkeztet. Állították, hogy az EBH2004.1100. számú elvi döntés – amely kimondja, hogy a versenytársi minőség a kereshetőségi jogot megalapozó közvetlen jogos érdeknek nem minősíthető – nem releváns, mert az pénzügyi perekben keletkezett, és a versenytársi minőség nem állítható párhuzamba a felperesek több száz millió forint összegű pénzügyi biztosíték megfizetésére vonatkozó kötelezettségével. Utaltak az EBH2011.2368. számú elvi döntésre, mely szerint a VET rendelkezései folytán az elosztói szabályzat kidolgozásában biztosított részvételi jogosultság megalapozhatja a kereshetőségi jogot.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét – a kereshetőségi jog fennállását vizsgálva és annak hiányát megállapítva – elutasította. E körben hivatkozott a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés b) pontjára. A kereshetőségi jogot anyagi jogi kérdésnek tekintette, olyannak, amelynek hiánya a kereset ítélettel való elutasítását eredményezi. Bemutatta, hogy a felperesek jogának, jogos érdekének érintettségét az eljárás tárgyát képező közjogi jogviszony tekintetében kellett vizsgálni, annak e tekintetben kell fennállnia; közvetlennek kell lennie, amely körülményeket az ügy egyedi ismérvei alapján szükséges megítélni. Tényállásbeli eltérés okán nem fogadta

el a felpereseknek az EBH2011.2368. számú eseti döntésre – mint keresetőségi jogukat alátámasztó döntésre – való hivatkozását. Megállapította, hogy a felperesek személyesen nem vettek részt az egyeztetésen, érdekképviselői szerv útján képviseltették magukat, a javaslat ellen kifogás nem volt, az ESZ 16. számú módosításának jóváhagyására eltérés nélkül került sor.

[7] Kiemelte, hogy a felperesek az ESZ 16. számú módosítása által bevezetett rendelkezésekkel szemben fogalmaztak meg kifogást, ezen keresztül támadták az alperes határozatát. A jog- és érdeksérelmüket alapvetően arra alapították, hogy az ESZ 16. számú módosítása sérti az egyenlő bánásmód követelményét, mert a folyamatban lévő csatlakozási eljárásokra is meghatározza a pénzügyi biztosíték nyújtásának feltételeire vonatkozó szabályokat, ezáltal előre nem kalkulált költséget generál, hátrányosabb helyzetbe hozva ezen eljárások piaci szereplőit, az újonnan induló projektek piaci szereplőivel szemben.

[8] Úgy ítélte meg, hogy az ESZ 16. számú módosítása a felperesek jogát és jogos érdekét érinti, mivel az abban megfogalmazott átmeneti szabályokat a felperesek igénybejelentése alapján folyamatban lévő csatlakozási eljárásokban is alkalmazni kell. Keresetőségi jogaik megállapításához azonban az lenne szükséges, hogy az alperes határozata és a felperesek joga vagy jogos érdeke között közvetlen kapcsolat álljon fenn. Az ESZ 16. számú módosítását jóváhagyó alperesi határozat a felperesekre vonatkozóan sem jogot, sem kötelezettséget nem állapít meg, rájuk nézve rendelkezést nem tartalmaz; a felperesek - tartalmát tekintve - gazdasági érdekeik sérelmét állították. A gazdasági érdeksérelmet azonban az ESZ 16. számú módosításának jóváhagyásáról szóló alperesi döntés, mint közigazgatási cselekmény megtámadása körében olyan közvetlen jog- és érdeksérelmet nem teremt, amely a keresetőségi jogot megalapozná; mindezt az EBH2004.1100. számú eseti döntésben kifejtett elvi álláspont is megerősíti.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[9] A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan annak megváltoztatását kérték perköltségigény mellett.

[10] Vitatták az elsőfokú bíróságnak az EBH2011.2368. számú elvi döntéssel kapcsolatos álláspontját. Rámutattak arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság a hivatkozott döntésében a jelen perre is irányadó és alkalmazható megállapításokat tett. A döntés szerint: „A Legfelsőbb Bíróság meggyőződése szerint a VET szabályozása pontosan meghatározza az érintetti kört, azáltal, hogy megjelöli, kik az érintettek, akik részt vehetnek az egyeztetésben a szabályzat elkészítése során. Az által, hogy az egyeztetés alanyai lehetnek, értelemszerűen közvetlen érdekük fűződik ahhoz, hogy a szabályzat jóváhagyásra kerül-e, avagy sem”. Ezáltal az elsőfokú bíróság az EBH döntésre alapítottan, tévesen és jogsértő módon állapította meg a közvetlen jog, jogos érdek fennállásának hiányát.

[11] Nem vitatták, hogy a szabályzat kidolgozásával kapcsolatos egyeztetéseken érdekképviselői szerv útján képviseltették magukat, ezzel együtt kiemelték: az egyeztetésen képviselő útján történő részvétel éppen arra szolgál, hogy ne minden egyes érintett személy bevonásával történjen a döntéshozatal, mert az ellehetetlenítené a szabályzatok hatékony módosítását, ugyanakkor mindez nem eredményezheti, hogy annak tárgyával kapcsolatban alanyi jogokat ne gyakorolhassanak. Immanensen az elsőfokú bíróság is elismerte, hogy a képviselő eljárását a képviseltek eljárásának tekinti.

[12] A hivatkozott eseti döntést értelmezve annyiban egyetértettek az elsőfokú bírósággal, hogy az ESZ 16. számú módosításának tartalma alapján megállapítható, hogy az a jogukat és jogos érdekeiket érinti. Azonban nem találták megalapozottnak a jog, jogos érdek közötti közvetlen kapcsolat hiányát megállapító ítéleti álláspontot. Ráműtattak: amennyiben az alperesi határozat nem hagyja jóvá az ESZ-t, úgy az általuk sérelmezett, súlyosan jog- és érdeksértő rendelkezések nem iktatódnak be új rendelkezésként az Elosztói Szabályzatba. Ebből következően az egyeztetési eljárásban való részvételük alapján érintetti minőségük megállapítható, hiszen a folyamatban lévő csatlakozási eljárásokban is alkalmazandók a határozat által az ESZ 16. számú módosításába beiktatott rendelkezések.

[13] További érvelésük szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a jogorvoslathoz fűződő, az Alaptörvény 28. cikk (7) bekezdése által biztosított alapvető jogukat, azáltal, hogy keresetösségi joguk fennálltának megállapítását, és kereseteik érdemi elbírálást megtagadta. A bírósági gyakorlat szerint az ESZ köztelezettséget megállapító rendelkezései vonatkozásában a kötelezettség másik oldalán álló jogalanyt megilleti a jogorvoslat, amelyet az alperes által jóváhagyandó szabályzatok vonatkozásában a közigazgatási per jelent. A határozat olyan közigazgatási eljárásban keletkezett, amelyben az elosztói engedélyesnek, mint ügyfélnek a határozat jóváhagyó rendelkezésével szembeni keresetösségi joga vitathatatlan, azonban az EBH2011.2368. számú döntés – általuk idézett – megállapításai értelmében nem tartható az olyan álláspont, amely a határozat által felpereseket kötelező rendelkezés kapcsán keresetösségi jogukat megtagadja. Megjegyezték, hogy e per megindításán kívül az ESZ rájuk nézve kötelező és voltaképpen visszamenőleges jogalkotással felérő, jogsértő és hátrányos rendelkezésével szemben egyéb jogorvoslati lehetőségük nincs, ezért keresetösségi joguknak szükségképpen fenn kell állnia. Az ezzel ellentétes értelmezés ahhoz vezetne, hogy az Elosztói Engedélyesen felül senki sem lenne jogosult a határozat megtámadására.

[14] Az EBH2004.1100. számú eseti döntés alkalmazhatóságát kifejezetten vitatták. E körben utaltak arra, hogy azt az elsőfokú bíróság is elismerte ítéletében, hogy a keresetösségi jog fennálltát mindig az adott ügy egyedi körülményei alapján kell megítélni. Jelen ügyben számos olyan körülmény merül fel, amely túlmutat az elsőfokú bíróság által pusztán gazdasági érdekként feltüntetett jogérvényesítésükön, és mint ilyen körülményegyüttes, megalapozza a közvetlen érintettséget. A módosítás nem csupán gazdasági, hanem jogi érdeket is érint, hiszen már megkezdett engedélyezési eljárások, projektek vonatkozásában határozza meg a felek jogait és kötelezettségeit, végső soron azt, hogy egyes igénybejelentők megtarthatják, vagy elbukják-e korábbi ráfordításaikat és kilátásukat a csatlakozási szerződés megkötésére. Kiemelték, hogy bár az igénybejelentés során a csatlakozási szerződés még nem jön létre az elosztói engedélyes és az adott igénybejelentők között, azonban a szerződés előfeltételének tekinthető a csatlakozási eljárás folyamata során az elosztói engedélyes által meghatározott feltételrendszer megvalósítása. Ilyen mérföldkönek tekinthető pl. a műszaki-gazdasági tájékoztató (továbbiakban: MGT) kiadása, melyek nem tartalmazták a biztosíték megfizetésére irányuló kötelezettséget, így azok kézhezvételét követően a csatlakozási szerződés megkötésében reménykedő igénybejelentőként nem tudtak ezen többletköltséggel számolni. A megfizetett biztosíték az igénybejelentő részére csak a sikeres csatlakozási igénybejelentés alapján kerül megtérülésre akként, hogy annak összege a csatlakozási díjból levonandó. Ugyanakkor a kialakult helyzetben nem volt felmérhető, hogy valójában milyen feltételrendszertől függ a pénzügyi biztosíték részükre történő visszajuttatása, így a projekt megkezdése óta befektetett eszközeik gazdasági megtérülése is kétségbe vonódott.

[15] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az eljárási jogszabályoknak megfelelő, kellően indokolt ítélet helybenhagyását kérte, a felperesek perköltségben való marasztalása mellett. Kiemelte, hogy a felperesek fellebbezésében kizárólag egyetlen jogszabályi hivatkozás található, amely az Alaptörvényben biztosított jog sérelmét jelöli meg. Azonban a felperesek vonatkozásában az Alaptörvény 28. cikk (7) bekezdésében foglalt jogsérelem nem merülhet fel, hiszen élhetnek jogorvoslattal; az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 113. § (1) bekezdés a) pontja szerint közigazgatási pert indíthattak. Rámutatott arra, hogy a felperesek a keresetőségi jogot a perindítási joggal azonosították fellebbezésükben; melyek azonban nem azonos fogalmak. A Kp. 17. § a) pontjára alapított kereseti kérelmek esetében a perjogi szabályozás nem rögzít pontosan körül határolt személyi kört a perindítási jog tekintetében, illetve ügyféli jogálláshoz sem köti azt. Ez utóbbi esetben a felperesek jogának vagy jogos érdekének közvetlen érintettségéről, illetve arról, hogy a felpereseket megilleti-e a keresettel érvényesített jog, a kereset érdemi vizsgálatát követően tud állást foglalni a bíróság. A keresetőségi jog azt az érdekeltséget fejezi ki, ami a fél és a per tárgya között közvetlen érintettséget feltételez, vagyis egy, az anyagi jog által fennálló közvetlen jogi kapcsolatot a hatóság döntése és a felperesek jogi helyzete között.

[16] Az elsőfokú bíróság ezt a közvetlen kapcsolatot nem találta, e körben az EBH2011.2368. számú elvi döntésben foglaltakat helyesen alkalmazta. A hivatkozott döntés ugyanis keresetőségi jogot kizárólag azok vonatkozásában látott, akik a szabályzat kidolgozásában ténylegesen részt vettek. A VET Vhr. 50. § (3) bekezdése szerint a nem engedélyköteles kiserőművek üzemeltetői a reprezentatív érdekképviselői szervezetük által kijelölt képviselő útján vesznek részt szavazati joggal a szabályzati bizottságban. Az EBH2011.2368. elvi döntés alapján tehát a nem engedélyköteles kiserőművek üzemeltetői rendelkeznek keresetőségi joggal, de nem egyenként, hanem a maguk összességében. A felperesek saját maguk nem vettek részt a bizottságban, az ESZ kidolgozásával kapcsolatos egyeztetésen, így keresetőségi joguk sem állhat fenn.

[17] A III., IV., V. rendű alperesi érdekeltek az azonos megfogalmazású, de külön előterjesztett fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletének helybenhagyását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérték, amelyet egyenként 12.000 -12.000 -12.000 forintban jelöltek meg.

[18] Az I., II. és VI. rendű alperesi érdekeltek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[19] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[20] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[21] Az elsőfokú bíróság – az irányadó bírói gyakorlat szerint (pl. Kfv.IV.37.403/2021/6.) – helyesen járt el akkor, amikor elsőként azt vizsgálta, hogy a felperesek az alperesi határozat tekintetében – az ügy egyedi körülményeihez és a kereseti hivatkozásokhoz képest – rendelkeznek-e keresetőségi joggal, azaz van-e akadálya esetükben a kereset érdemi elbírálásának. Ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság szükségesnek látja röviden összefoglalni a keresetindítási jog és a keresetőségi jog törvényi kereteit és értelmezésének bírói gyakorlatát.

[22] A Kp. 17. § a)-g) pontjai határozzák meg azt a személyi kört, akik felperesként közigazgatási pert kezdeményezhetnek: ők rendelkezhetnek perindítási, más néven keresetindítási joggal. Mivel a Kp. 17. § b)-g) pontjai speciális alanyi kört határoznak meg, így a felperesekre a Kp. 17. § a) pontja vonatkozatható, melynek értelmében a per megindítására az jogosult, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti. A keresetőségi jog hiányával függ össze a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontjának rendelkezése, melynek értelmében a bíróság a keresetet elutasítja, ha a felperes jogának vagy jogos érdekének közvetlen sérelme nem állapítható meg.

[23] A keresetindítási jog és a keresetőségi jog tartalma és elkülönítése vonatkozásában kialakult egységes bírói gyakorlat (pl. Kfv.VI.37.366/2018/6., Kfv.III.37.296/2020/4.) szerint a Kp. 17. § a) pontja értelmében a keresetindítási joggal rendelkező személyek körébe nem csak azon személyek értendők, akik ténylegesen részt is vettek ügyfélként a közigazgatási hatósági eljárásban, hanem mindazok beletartoznak, akiknek jogát, jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti; ugyanakkor a keresetindítási jog nem alapozza meg automatikusan a felperes keresetőségi jogának fennállását, vagyis azt, hogy az adott közigazgatási tevékenység a felperes jogának vagy jogos érdekének közvetlen sérelmét eredményezi (Kfv.III.37.791/2017/13.). Akinek ugyanis egy másra vonatkozó jogot, vagy kötelezettséget megállapító hatósági határozathoz közvetlen és nyilvánvaló érdekeltsége nem fűződik, annak ügyféli jogállása önmagában nem jelenti a keresete érdemi elbírálásának a lehetőségét, vagyis a keresetőségi jog fennálltát. A keresetőségi jog fennállásának – a közvetlen anyagi jogi érdekeltség meglétének – megállapítása a jogvita érdemére tartozó kérdés, melyet a bíróságnak hivatalból vizsgálnia kell (Kfv.II.38.029/2018/3.) és annak hiányában a kereset – ítélettel történő – elutasításának van helye a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontja alapján (Kfv.III.37.978/2020/6.). A kereset érdemben tehát csak akkor bírálható el, ha a felperes rendelkezik perindítási joggal és az általa állított jogsérelmek tekintetében a keresetőségi joga is fennáll.

[24] A fentiek értelmében bírósági eljárás megindítása iránti kérelmet csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő; a keresetőségi jog pedig azt az érdekeltséget fejezi ki, ami a fél és a per tárgya közötti közvetlen érintettségéből, vagyis egy, az anyagi jog alapján fennálló közvetlen jogi kapcsolatból ered (Kfv.II.38.094/2017/23., Kfv.II.37.507/2019/12.) a hatósági döntés és a felperesi jogi helyzet között. A keresetben megfogalmazott igény érvényesítéséhez fűződő közvetlen jogi érintettséget a felperesnek kell bizonyítania (Kf.VI.35.166/2022/11.). A keresetőségi jog közvetlen érdekeltséget feltételez a felperes és a közigazgatási határozat között, ami azt jelenti, hogy a közigazgatási jogviszony további jogviszony közbeiktatása nélkül közvetlenül megváltoztatja a felperes jogainak, kötelezettségeinek körét, ezért megalapozottan utasítja el a bíróság keresetőségi jog hiányában a keresetet, ha nem állapítható meg az ügyben a felperes közvetlen érintettsége, melyre tekintettel a perben bármely döntés keletkezne is, az nem lenne közvetlen kihatással a felperes jogi helyzetére (Kfv.III.37.593/2019/23.).

[25] A perbeli esetre vonatkoztatva a fentieket: tévesen hivatkoztak a felperesek a fellebbezés 2.1.1.a) pontjának 2. bekezdésében az EBH2011.2368. számú eseti döntés idézett részére és az egyeztetési eljárásban történő részvételre, mint keresetőségi joguk és az

elsőfokú ítélet jogszerűtlenségének alapjára, az eseti döntés felperesek által idézett megállapítása – annak a felperesek által a fellebbezés 2.1.1.b) pontjában idézett folytatása szerint – ugyanis kizárólag a keresetindítási jog, de nem a keresetőségi jog fennállása szempontjából vehető figyelembe, az külön vizsgálat tárgyát kell, hogy képezze. Ez nem volt az elsőfokú eljárás tárgya, így e tekintetben nem volt olyan ítéleti álláspont, amelynek felülvizsgálatát a másodfokú bíróság elvégezhetné volna.

[26] Ha a keresetőségi jog a fél és a per tárgya (a hatósági döntés) közötti közvetlen, az anyagi jog alapján fennálló jogi kapcsolatot jelent, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezésben hivatkozott körülményekre tekintettel áttekintette az irányadó – a VET és a VET Vhr. által szabályozott – anyagi jogi szabályokat, melyek alapján a következőkre mutat rá.

[27] Mindenekelőtt rögzíti az ítéltábla, hogy az alperesi határozat az alperesi érdekeltek ESZ módosításának jóváhagyása iránti kérelme alapján az ESZ 16. számú módosításának jóváhagyásáról rendelkezett. A felperesek a köztük és e határozat közötti közvetlen, az anyagi jog alapján fennálló kapcsolat körében a fellebbezésben az egyeztetési eljárásban való részvételükre, a módosítás alperes általi jóváhagyására és a módosításnak a folyamatban lévő csatlakozási eljárásokban történő alkalmazására hivatkoztak. Utóbbival kapcsolatban a másodfokú bíróság hangsúlyozza, önmagában az, hogy a felperesek tekintetében is alkalmazandó az ESZ 16. számú módosítása, a VET 171. § (5b) bekezdése szerinti átmeneti rendelkezésből következik, s keresetőségi jogot – közvetlen jog-, illetve jogos érdeksérelem hiányában – nem alapoz meg. Ezzel kapcsolatban a felperesek a keresetlevélben előadottakkal egyezően fellebbezésükben is gazdasági érdeksérelemre hivatkoztak, melyről – a keresetőségi jog szintjén, az EBH2004.1100. helytálló alkalmazásával – az elsőfokú bíróság jogszerűen foglalt állást akként, hogy az a felperesek keresetőség jogát (joguk, jogos érdekük közvetlen sérelmét) a keresettel támadott alperesi határozat tekintetében nem alapozza meg. Ezért a másodfokú bíróság e körben a felpereseknek az ESZ 16. számú módosítását előkészítő egyeztetési eljárásban való részvétele és a módosítás alperes általi jóváhagyása közötti kapcsolatot vizsgálta meg.

[28] A felperesek a VET 35. § (8) bekezdése szerinti kapacitás kiosztási eljárás keretében kívántak csatlakozni a nagyfeszültségű hálózatra a III. rendű alperesi érdekeltnél. Az eljárás részletes szabályait a VET e rendelkezése szerint az üzemi szabályzat és az elosztói szabályzat határozza meg; a felperesek konkrét csatlakozási igényére a III. rendű alperesi érdekelt – 16. számú módosítással érintett – elosztói szabályzata vonatkozik.

[29] Az elosztói szabályzat megalkotására (amely a VET 3. § 67. pontja szerint a villamosenergia-ellátási szabályzatok körébe tartozik) a VET 69. § vonatkozik, melynek releváns rendelkezései értelmében az elosztók az engedélyesekkel és érdekképviselőik útján a felhasználókkal és más rendszerhasználókkal – az energiaközösségeket és az aggregátorokat is ideértve – egyeztetve kidolgozzák az elosztói szabályzatot. Az elosztói szabályzat kidolgozása tehát a VET 69. § szerint az elosztók feladata, akik az engedélyesekkel és a rendszerhasználókkal ennek során egyeztetni kötelesek.

[30] Az egyeztetés kereteit a VET 70. § (2) bekezdése határozza meg, melynek értelmében a nemzetközi üzemi és kereskedelmi szabályzat kivételével a villamosenergia-ellátási szabályzat kidolgozásával és mindenkor felülvizsgálatával kapcsolatos egyeztetést az engedélyesek és a reprezentatív felhasználói érdekképviselők képviselőiből – külön jogszabály szerint – létrehozott és működtetett szabályzati bizottságoknak kell ellátnia.

[31] A VET 70. § (2) bekezdése által hivatkozott külön jogszabály a VET Vhr., melynek 48. § (1) bekezdése egyrészt megismétli, hogy az előkészítő munka az elosztók feladata, másrészt meghatározza az egyeztetés fórumát jelentő szabályzati bizottságok feladatait. Az elosztói szabályzattal kapcsolatos feladatok ellátása céljából létrehozandó

szabályzati bizottságra vonatkozó főbb szabályokat a VET Vhr. 50. § határozza meg, melynek (2) bekezdése értelmében az elosztók – a szabályzati bizottság bevonásával – kötelesek olyan előkészítő munkát végezni, amely lehetővé teszi, hogy a jogszabályi változás kihirdetését követő 90 napon belül a szükséges módosítások az elosztói szabályzatba átvezetésre, és a Hivatalhoz jóváhagyás céljából benyújtásra kerüljenek.

[32] A Vet. vhr. 50. § (3) bekezdése a szabályzati bizottság munkájában közreműködő tagokkal kapcsolatban a következőképpen rendelkezik: a szabályzati bizottságban az elosztói szabályzatban meghatározottak szerint az elosztókon kívül

a) az érintett engedélyesi körök, és

b) a nem engedélyköteles kiserőművek üzemeltetői, valamint a felhasználók reprezentatív érdekképviselői szervezetei

az általuk kijelölt képviselőik útján vesznek részt szavazati joggal.

[33] A másodfokú bíróság rámutat, hogy mindezek alapján az egyeztetési eljárásban való részvétel, tehát a 16. számú módosítás kidolgozása és annak alperesi jóváhagyása közötti kapcsolat közvetlensége azon múlik, hogy a felperesek milyen minőségben vettek részt a VET 69. § és 70. § (2) bekezdése szerinti egyeztetési eljárásban; ez megfelel az EBH2011.2368. számú eseti döntésben lefektetett jogértelmezésnek is. A felperesek - nyilatkozatuk szerint - a VET Vhr. 50. § (3) bekezdés b) pontja szerinti személyi körbe tartoztak nem engedélyköteles kiserőművek üzemeltetőiként, amit azzal indokoltak, hogy a projekt megvalósulása esetén váltak volna kiserőművek üzemeltetőivé. A felperesek ezen előadásával kapcsolatban az ítéltábla hangsúlyozza: e minőségük az EBH2011.2368. számú eseti döntésben kifejtett értelmezés szerint pusztán keresetindítási jogukat alapozza meg, amely által biztosított volt számukra az általuk sérelmezett döntéssel szembeni jogérvényesítési lehetőség. Keresetösségi joguk fennállásához viszont közvetlen jogi érdeksérelmet, a keresetben megfogalmazott igény érvényesítéséhez fűződő közvetlen – azaz a felperes jogainak, kötelezettségeinek körét további jogviszony közbeiktatása nélkül közvetlenül megváltoztató – jogi érintettséget kellett volna igazolni, az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben azonban helytállóan állapította meg, hogy a felperesek és a per tárgyát képező alperesi határozat között ilyen közvetlen jogi kapcsolat nem mutatható ki.

[34] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a felperesek közvetlen anyagi jogi érdekeltiségét az általuk tett nyilatkozat nem alapozza meg, mivel a magukra – egyébiránt igazolás nélkül – vonatkoztatott személyi kör (a nem engedélyköteles kiserőművek üzemeltetői) az egyeztetési eljárásban mindössze reprezentatív érdekképviselői szervezeteik által kijelölt képviselőjük útján vehettek részt, vagyis bár az egyeztetési eljárásban kétségkívül részt vettek, azonban csak többszörös áttétellel. Ekként az egyeztetési eljárás során kialakított módosítást jóváhagyó közigazgatási határozat – amely egyébként is az elosztói engedélyesek szabályzata – nem érintheti közvetlenül a felperesek jogát vagy jogos érdekét, csak az elosztói engedéllyessel létesített, vagyis egy közbeiktatott jogviszonyon keresztül. Ellenkező jogi álláspont esetén a szabályzati bizottságok valamennyi, abban akár csak reprezentatív érdekképviselői szervezeteik által kijelölt képviselőik útján résztvevő tagja jogosult lenne a szabályzatot vagy annak módosítását jóváhagyó határozattal szemben közigazgatási pert indítani, ez pedig kaotikus viszonyokat teremtené a villamosenergia-ipar területén, ami egyértelműen ellentétes a jogalkotói akarattal és a közérdekkel is.

[35] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperesek által előterjesztett keresetnek képest az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást a felperesek keresetösségi jogának hiányával kapcsolatban, ennek megfelelően pedig helyesen jutott arra a következtetésre, miszerint a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontja alapján a kereset elutasításának volt helye. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezésben az ügy érdemével

kapcsolatban előadott – legfőképpen az egyenlő bánásmód sérelmére vonatkozó – érvelést nem vizsgálta.

[36] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[37] Az I., II. és III. rendű alperesi érdekelteknek - észrevétel előterjesztése hiányában - perköltsége nem merülhetett fel, ezért arról az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

[38] A pervesztes felperesek a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek a jogi képviselő által kifejtett érdemi munkával arányosan számított, a pernyertes alperest és a III., IV. és V. rendű alperesi érdekelteket megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[39] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 47. § (1) bekezdés alapján meghatározott mértékű fellebbezési illetéket a felperesek a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján megfelelő eltéréssel alkalmazandó, a Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint 102. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek megfizetni az állam javára az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számla javára. A fizetendő illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, figyelemmel a Pp. 358. § (2) bekezdésére is. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben a felhívásnak a kötelezett a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[40] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. szeptember 20.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Németh Andrea s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró